

COLIND

PENTRU SUFLETUL BANATULUI

de VALERIU CARDU

Lerui, Doamne, Ler!
Din inima satului,
In graiul Banatului,
Pornim colindători,
Să ne'ntâlnim în zori,
La Dunărea cea albă,
Deliană fată dalbă

Am adus, mări, adus,
Dar frumos și-o iconiță
La hotarul
De apus.
Să-i alin amarul
Cântă, măi Gheorghiță,
De isvoare și de Ler
Și de feciorii cei de fier

Deliana, fată dalbă
Nu mai plânge la hotar
Azi în noaptea sfântă.
Scoate mândra salbă,
Din mărgele
Și din stele.
La ceasul din zori,
Când vin colindători
Ler!
Când trec pe drum de ger,
Icoanițe cu Arhangheli
Și vin cetele de îngeri,
Scoală-te din plângeri,
Să asculți cum căuta
Inima ta frântă:
Lerui, Doamne, Ler,
Pentru feciorii Tăi de fier

Până la graniță
Cu suflet în raniță
Cu dorul Moldovei
Din cartea lui Ștefan,
Vin și se grăbesc
La semn de Căpitan.

Și așa grăiesc:
Cum venim
Oprim
Jalea și amarul
Schimbăm voia ba...ui
Și dăm Banatului
Hotar românesc.
Lerui, Doamne, Ler,
Pentru feciorii Tăi de fier!

„Vremea"

In *Vremea*, d-na Vera N. Totu continuă să publice emoționantele d-sale «Drumuri în legendă». Editorialul, semnat de d. Vladimir Donescu, tratează despre «Destinul României» și se încheie cu un hotărât îndemn: *Sus frunțile Români!* Un bogat material privind istoria veche și nouă a României, este susținut de penele competente ale d-lor Al. Bârlădeanu, Paul Georgescu, Alexandru Carussi Paul Lahovary, Alexandru Ioan, A. P. Todor, N. C. Angelescu, Barbu Theodorescu, Dumitru Gherasi, Șt. Teodorescu.

Paginile de Humor, nu abordează facilul și frivolul. Desgropând din pagini vechi românești ale unor scriitori de seamă, hazuri sau proverbe, ni se reamintește înțelepciunea poporului, prin graiul unui Negruzzi sau Anton Pann. Colaborări originale aduc, la Humor, și d-nii Tudor Mușatescu și H. Nicolaide.

FRAGMENT DIN „INGRID"

...Roiuri de albine mici, de var —
se rotesc — vâltori — și cad... Câmp rar
s'așterne Ingrid, peste tine, încet și frumos.

Inserarea a cuprins grădina în păinjenișuri de abanos
și printre arbori fug landouri de nuntă, regale.

Vântul asmute o horă de flaute și de chimvale.

Pe pietrele cu amurgiri de salbe
Crivățul suflă în focuri albe
Și, așa cum joacă peste țara uitată ...
Zăpada e o revărsare de văpaie, toată.

Ingrid, în noaptea asta de marmoră vie,
când iarna e o poemă și visul întinsă moșie,
pe care tărâmuri de ape'n tremurare
umbra ta crește tăceri lunare?

Teodor Scarlat

NOAPTE DE AJUN

In seară, trecători grăbiți pe stradă
Cu sănii, Moș Crăciuni și jucării
Și singuri, — lâng'o ușe în zăpadă
Bunica și cei doui copii.
Ies oameni veseli, trec mașini bogate
Și ei alunecă ușor, cu pasul rar..
Aci se opresc: cu becuri colorate
E o vitrină 'naltă de cleștar.
— Tii! bunicuță, zice 'ncet băiatul
Aș vrea o sabie și-un cal să pot sbura.
Dar tu Lenuțo, scaunul și patul
De colo, — și păpușile, n'ai vrea?
— Haideți copii, bătrâna trist șoptește:
Nu 's pentru noi acestea.. Altădat!...
Inaltă noaptea 'n neguri se-adâncește
Și omătul parcă dintr'o vreme a stat.
La margine de oraș, colo 'ntr'o casă
Pe brânci îi văd acum cu gândul dus
Copiii și bunica lângă masă.
Visând la cei trei magi și la Iisus.
Pe pat e o rogojină, spartă glastra
In cui o candelă și zâmbitor prea bunul
..Dorm ghemuiți. A înflorit fereastra,
Afară-i ger... Și mâine e Crăciunul.

Tudor Vladimirescu

Toți l-au lovit, toți l-au huiduit,
Nimeni nu l'a mângâiat și nimeni nu l'a iubit.
Pentru toți era hoțul, pentru toți era trădătorul,
Deși prin el se ridica, să-și spună glasul, poporul.

Cine nu-l ține minte? Cine nu-l știe?
Vremea a venit și s'a dus iarăși în veșnicie,
Oamenii au murit, femeile frumoase la fel,
Dar timpul de eri trăește acuma numai prin el.

Câți din domnii de atunci s'au ridicat peste ani?
Câți au căzut, ca el, ciopârțiți de dușmani?
Cine-o să-l mai uite? Cine-o să-l mai vândă?
Tudor, trăește acuma fără să se mai ascundă!

Astăzi chipul acela, hoțul, pandurul,
Care n'a putut găsi libertății condurul,
Astăzi țăranul acela dârz cu ochii de soare
Este cât România de puternic și mare!

Virgil Carianopol

O ȘOVAIRE FATALA

Multe persoane iau abia atunci în serios o răceală când începe febra și răceala ia caracterul, unei gripe. O asemenea șovăire, pentru a nu spune ușurință, poate avea urmări incalculabile. Se impune de aceea ca dela primele semne de răceală — ca frisoane, strănut repetat, greutate în tot corpul — să se ia fără întârziere 1—2 tablete de Aspirin. Inghițirea câtorva tablete de Aspirin la începutul unei răceli împiedică cu succes desvoltarea ei, evitând totodată alte pericole, care se pot ivi în urma unei răceli neglijate.

Observați însă ca tabletele de Aspirin să poarte pe ele și pe ambalaj crucea Bayer, căci numai atunci ele sunt veritabile.

Note

Cu noul d-sale volum de versuri: *«Ne fac dojană grea străbunii»*, d. I. D. Pietrari, autorul lăudatului volum «Poeme cu vin și haiduci» se înscrie în rândul celor ce slovenesc pentru o Românie Mare și eroică. D-sa cântă amărăciunea pierderii Ardealului, îndemnând la optimism întru pregătirea sufletelor pentru zile de nădejdi ce vor să vină. Talentul d-lui Pietrari izbutește frumoase accente lirice, mai ales în poezia imagistă, ca de ex. în aceia închinată *«Negoiului»*:

«Dece ți-ai pus, bătrân isprăvnicel,
Mai tot bumbacul iernii în urechi?
E prea molâu valahul meu oțel,
Și numai aur faptele străvechi?

La umbra albei liniști chibzuești,
Cum s'a putut de-a stat cu mân'n sân
Și'ncovoiată spada de român,
Și brazii 'ngenunchiați pe sub ferești.

Așa fu vremea: surdă și mioapă,
Ateii câini și norocoși magnații,
Dar nu încape, mă, Oituzu'n groapă
Cum într'o scoică nu încap Carpații».

«Dictando divers» se numește volumul de proză pe care-l dă la iveală criticul Perpessicius. Activitatea literară a poetului de îngrijite rezonanțe din *Itinerar sentimental* s'a îndrumat în ultimul timp spre realizări temeinice, cu ediția *Eminescu*, tipărită de «Ed. Fundației Regale pentru literatură și artă», care va rămâne, fără îndoială, cea mai metodică și mai completă.

In «Dictando divers» d. Perpessicius, în răgazul unui intermediu literar, ne dă prilejul de a-i cunoaște seriosul d-sale meșteșug stilistic. Observator distins al vieții și al oamenilor, d-sa zugrăvește lucrurile în culori cu totul naturale și redă chipurile și faptele cu o dinamică sugestivitate.

Am trebui, poate să-i reproșăm d-lui Perpessicius prea vădita-i luciditate. Raționalist prin excelență, d-sa nu lasă nimic netrecut prin filtrul acestui minunat atribut al spiritului.

«Cugetarea», editură condusă cu multă căldură românească, de d. Georgescu-Delafras, a lansat câteva cărți bune în preajma sărbătorilor. Du... vasta și migăloasa operă a d-lui Lucian Predescu, «Enciclopedia Cugetarea», amintim de «Avram Iancu» a d-lui Gabriel Bălănescu, tânărul scriitor care cu «Acteon», «Satul Daba» și «Cartea Intunericului» a suscitat interesul criticii pentru substanțialul d-sale talent și a determinat, deși în cercuri strânse, discuții interesante. *Avram Iancu* este evocat de d-sa în linii viguroase, trase cu pasiunea unui temperament fără liniște.

Retipărirea traducerii d-lui G. Murnu după «Odiseia» lui Homer, precum și seria de Clasici Români comentați, — care readuce în arenă atâtea nume ale patrimoniului nostru cultural: Creangă, Caragiale, Bălcescu, Ispirescu, Kogălniceanu, Gr. Alexandrescu, Poeții Văcărești, — dă o notă de înalt merit casei editoare.

Trebue subliniat deasemeni că tipărirea piesei «Capul de rățoi» a d-lui G. Ciprian, pune în mâna lectorului și îndeosebi a iubitorului de teatru bun, una din cele mai originale opere dramatice din câte s'au scris dela Caragiale încoace. Și, spre lauda d-lui Ciprian, n'au fost multe... Abia de am putea număra, integrând și «Omul cu mârțoaga», două, trei...

Pentru Anul Nou, ni se anunță în aceiași editură, volumul de poeme al d-lui George Gregorian: *Două fete dintr'un neam*, căruia deasemeni suntem îndreptățiți, dat fiind numele pe care a știut să și-l facă autorul, să-i prevedem un temeinic succes.

Revista «Muncitorul legionar», număr de Crăciun, întrunește în paginile ei un distins grup de condeie luptătoare. Numărul se deschide cu urarea adresată muncitorilor de d. *Vasile Iasinschi*, comandant legionar și ministru al muncii, sănătății și ocrotirilor sociale.

D. Corneliu Georgescu, comandant al Bunei-Vestiri și ministru al colonizării semnează rânduri de îndreptățit optimism în articolul «Steaua sus răsare». Despre «Cultul muncii» scrie inspirat d. Alexandru Constant, comandant legionar și ministru al Propagandei.

Mai iscălesc: d. prof. George Macrin, conducătorul organizației «Luptă și Lumină», *Apel către muncitori;* D. D. Grozea, comandantul corpului muncitoresc legionar: «Primul Crăciun muncitoresc sub semnele biruinței legionare».

Celelalte colaborări sunt susținute de d-nii: Dragoș Vitencu, Vasile Dova, Liviu Rusu, Teodor Iliuț și Pr. Ștefan Palaghiță.

Din restul cuprinsului semnalăm: Cântecele de Țară Verde, Cronica Vremii, Jocuri, Humor.

Revista este bogat ilustrată.

Panus Pantor

Interview la... 1 kg. de țuică fiartă cu

MOȘ CRACIUN

Campion inter-planetar de cross-country

Când ghioceii văzduhului au început să-și legene nevinovăția pe aripele neantului, acum câteva zile, gândul, acest incorigibil spiriduș al omului și-a pregătit cu mare fast sania de aur, a împodobit gâtul telegarilor cu zurgălăi și, în svon sălbatec, a pornit spre necuprins.

Nu știu dece, dar, odată cu prima fulguire de zăpadă ai impresia că ești mai tânăr, că povara pe care normal, o constitue stratificarea lor pe tine, îți dă impulsul de viață nouă, îți dă aripi de vultur și suflet de copil, iluzia unei permanente tinereți și atmosfera de basm a unor ani spre care amintirile ne poartă în ritmul muzicei lui Chopin, pentruca, ajuns acolo, să rătăcești cu o intensitate wagneriană.

Copilăria cu feții frumoși și zânele, cu zmeii și balaurii, cu fericirea și sburdălnicia ei, este, fără discuție, cel mai frumos capitol al existenței omenești.

Plăcut ca și acea primă fulguire care ne-o reamintește.

*

De fulgii de zăpadă și de copilărie se leagă însă, extrem de puternic, un nume, un unchiaș cu barbă albă, cu mantia roșie, cu părul de nea și cu desaga de surprize zvârlită pe spate: Moș Crăciun.

In fiecare an, cu toiag sau fără — el se abate și pe înzăpezitele noastre meleaguri, pentru a presăra fericire în rândurile celor mici.

E un drum lung, extrem de lung chiar și la fel de obositor, — pentru **noi pământenii, bineînțeles, nu însă** și pentru el, perpetuul, turist interplanetar.

Pentrucă, trebue să știți: Moș Crăciun nu face acest drum nici cu mașina, — de teamă să nu rămână în pană de benzină între Marte ș Pământ, nici cu trăsura care i-ar hurduca prea rău bătrânețea și nici cu sania care s'ar putea înpotmoli prin troeni.

E, deci, un bătrân inteligent, care știe să paeze neprevăzutul printr'un exces de... prvedere și care nu e un hodorogit așa cum îl vedem în poze, vitrine și vise.

Concluzia ar fi una: Moș Crăciun e un crossman formidabil, un sportiv desăvârșit. In această calitate, m'am gândit că aș putea face cetitorilor „Gazetei Sporturilor" o surpriză plăcută prezentându-le de Sfintele Sărbători un interview cu acest năbădăios unchiaș.

La granița României

Așa că m'am echipat serios și am plecat spre unul din punctele de frontieră ale țării, — nu vi-l pot spune, deoarece, e un secret profesional și n'aș vrea ca la anul să-i mai iasă cineva în întâmpinare, afară de mine.

Am așteptat cam mult, ce-i drept, dar simfonia fantastică a iernii și baletul fulgilor de zăpadă au făcut ca întârzierea «musafirilor» să nu fie tocmai neplăcută.

Angrenat în acest decor de artă, vă rog să credeți că am rămas uimit când, alături de mine, în trening, am văzut că se oprește un bătrân și îmi zâmbește. Am rămas, la început, puțin cam încurcat. Dar vis-avisul meu, înțelegându-mi încurcătura, s'a grăbit să întindă o mână voinicească și, râzând s'a recomandat:

— Moș Crăciun. Dar înainte de a începe cu uimirile te rog să-mi spui cine ți-a divulgat secretul venirii mele în țară.

— Păi, Moș Crăciun, să vezi noi știm că în fiecare an...

— Ia lasă fleacurile. De unde ai știut că viu pe aici.

— Ei, ăsta e secretul meu. Uiți, pe cât se pare, că presa...

— Bine, bine... și ce vrei dela mine?

— Moș Crăciun, în nici un caz să-ți răscolească desaga. Vrem pentru cititorii «Gazetei Sporturilor» un interview.

— Interview? se burzului Moș Crăciun, nici nu vreau să aud de așa ceva. Uiți se pare, că eu nu mă țin de fleacuri de astea, pentru a nu-mi divulga anumite secrete că..

—Moș Crăciun, dar și d-ta uiți că tot tineretul te așteaptă cu nerăbdare și că noi suntem o gazetă a tineretului.

— Da? ei, atunci se mai schimbă socoteala. Și cam ce anume vrei d-ta să știi?

— In primul rând, o nedumerire. Eu te așteptam să vii, așa cum te știu de mic, cu căciulă și mantie roșie, cu ciubote, cu sacul de surprize, cu un toiag în sfârșit și când colo, mă trezesc în fața unui bătrân mai viguros poate decât mine și într'o perfectă ținută de sportiv; banda de lână la cap în locul căciulei; treining în locul cojocului bocanci cu cue atletice în locul ciubotelor, fără toiag și fără sac. Drept să-ți spun, nu mai înțeleg nimica.

— Zău. Ei hai atunci să te lămuresc eu. Insă nu aici. Să mergem la o țuică fiartă. E una din pasiunile mele, când ajung la voi în România. Aș putea spune chiar că e un sport pe care îl fac în aceste 3 zile premergătoare mării mele acțiuni de fericire a copiilor. Intre timp, am ajuns în dreptul unei crâșme, în care însă Moș Crăciun refuză să intre, pe motiv că are țuică... prea slabă.

— Al doilea colț pe dreapta, la «Puiul de leu», la Gheorghiță.

— După cum văd, ne cunoști și crâșmele Moș Crăciun....

— Poate tot atât de bine ca și vo.

— A, uite, am ajuns.

Intrăm înăuntru, și înainte de a ne așeza la masă, personajul nostru de legendă comandă:

— 1 kg. Să fie însă bine fiartă, să aibă boabe de piper, cuișoare și scorțișoară.

— Ei acum, Moș Crăciun, spune-mi, d-ta faci sport?

— Uite ce întrebare neroadă, sigur că da. Asta puteai s'o deduci după exteriorul meu. Eu sunt primul campion mondial, pentru voi, interplanetar, pentru mine, de cross country.

Au încercat, în celelalte spații cerești să mă... concureze anumiți indivizi, însă nu le-a mers.

— Cum alții Moș Crăciun?

— Ei da, alții. Dar ăștia sunt stiliști. Au o popularitate extrem de relativă și o putere... echivalentă

Ce să spun, i-am făcut pe toți marți. Gândește-te d-ta, asta ca să-ți dau un exemplu, — ce s'ar întâmpla dacă aș provoca la un concurs de marș forțat, pe indianul Ghandi...

— Bine, bine, în situația asta...

— Nu situația asta, e vorba de diferența de valoare sportivă între mine și ei.

— Dar, Moș Crăciun, d-ta ai participat și la concursuri!

— Te cred, că doar nu era să mă intitulez eu singur campion. Am patalama la mână în regulă.

— O, dar atunci e minunat. Ce-ai zice de o întrecere publică la București, în care să ai adversar pe Dinu Cristea?

— Sunt convins că ar abandona pe motiv că fulgii de zăpadă, în înțelegere cu mine, l-au indus în eroare și a greșit parcursul. Așa că, nici nu mă gândesc.

— Ia spune-mi câteva nume de crosmani înscriși Moș Crăciun. crosmani învinși, Moș Crăciun.

— Cu plăcere: Nurmi, Beviaqua, Salamienen, Syring, Tuominen, Taisto, Maeki, Izoholo, etc.

— Vasăzică, ăsta e secretul veșnicei d-tale tinereți; deși barba și părul îți sunt albe.

— Uite vezi, iar te'nșeli.

— Cum adică?

— Simplu. Părul și barba mea sunt negre, dar pline de promoroacă și, atunci voi credeți că eu sunt bătrân. Repet, vă înșelați cu toții. Nu trebue să uitați că sunt născut în epoca de piatră și că muschii mei sunt de granit. Pentru a mi-i păstra, în permanență la fel de puternici, fac foarte mult atletism și, în special cross. Nu trebue, iarăși să uitați că sunt cel mai vechi campion de cross-country din lume.

— Cer iertare Moș Crăciun, însă, trebue să mă înțelegi și d-ta. Noi te cunoaștem de copii.

— Voi sunteți toată viața copii, însă dela o anumită vârstă deveniți puțin mai precoci și, atunci, vi se pare că ați crescut. Aceasta-i adevărul și, deaceea nu mă supăr pentru greșeala pe care o faceți cu mine, când mă împopoțonați cu blănuri și manti, îmi puneți saci în spinare și toiage în mâini, în fiecare vitrină.

Sunt așa cum mă vezi. Nu port la mine decât o desagă în care țin catastiful cu adrese.

Depozitele mele de surprize nu le port însă în spate ci le am pe pământ, între voi. Dar voi nu o să le puteți vedea niciodată. Și asta nu din vina mea.

— Moș Crăciun, spune-mi atunci ceva despre atleții și atletismul nostru.

— In general e slab. Nu trebue să vă supărați pentru asta, așa cum nu m'am supărat nici eu pentru ceia ce faceți din mine, — pentru decorajul vitrinelor care îmi displace și pentru care refuz să fiu ziua în orașele voastre.

Revenind însă la atletism, despre care cred că e cel mai sănătos sport, pot să-ți spun că aveți un excelent material uman. Trebue să-l pregătiți, pentru a scoate vedete. Și părerea mea e că o să reușiți acest lucru cu noua conducere.

— Cum ști și asta Moș Crăciun?

— Ei nu zău, știi că ești bine, dar cum crezi că s'ar putea întâmpla ceva în atletism fără ca să știu. Nu ți-am spus doar că el e pasiunea mea!

— Dar ceva despre politică, despre răsboi...

— Asta pe altă dată. Uite a trecut timpul și trebue să mă pregătesc.

Chelner, plata.

— Lasă că plătesc eu, ești doar musafir.

— Lasă mofturile, ca să nu cred că vrei să faci și un ciubuc.

— Ferit-a sfântul Moș Crăciun, se poate...

— Ei lasă că vă cunosc eu pe voi gazetarii.

*

Și Moș Crăciun a plecat grăbit să-și pregătească darurile. Nu a uitat însă să-mi dea o întâlnire pentru la anul, în acelaș loc. Adică, tot la... o țuică fiartă.

ACTUALITATI

34.000 de jucători de tennis activează în Germania.

Cu ocazia ultimei ședințe a federației germane de tennis s'au luat în discuție numeroase probleme de rezolvarea cărora va depinde în mare măsură ridicarea sportului alb.

In urma desființării cupei „Davis", federația va dispune de mai multe date libere pentru popularizarea tennisului și verificarea oficială a unui important număr de tineri.

Astfel, pe lângă campionatul național al anului 1941 se va organiza un campionat de juniori la care vor participa jucători și jucătoare între 18 și 21 ani, campionat ce se va disputa atât pe categorii, cât și mixt.

Primii 10 tineri din clasament vor forma lotul celor ce vor fi pregătiți special pentru dispute internaționale.

Pentru început, d. Hauptmann Schönborn, conducătorul tehnic al forului german a întocmit o statistică din care reese că în Germania activează 1800 de grupări cu 34.000 de jucători.

Și se speră că în urma încadrării tineretului lotul va fi considerabil mărit, astfel că selecționarea pentru întâlnirile internaționale va putea fi făcută cu succes.

Se proectează un match de football Franța — Belgia.

D. Jules Rimet, președintele federației franceze de football, a acordat un interview ziarului „Paris-Soir" la Lyon, declarând că s'a întâlnit la Paris cu d. Seldrayer președintele federației belgiene de foot-ball, cu care a discutat problema unui match Franța — Belgia — fără jucătorii din zona ocupată, care rămân să se antreneze singuri cum vor putea până după sfârșitul războiului, când se vor relua relațiile internaționale footbalistice cu toți vecinii